

# Bæredygtighedsdidaktik på IBC 360 E-læringscenter/IBC Fjernundervisning

- Svend Ole Glüsing, Chefkonsulent hos IBC Kurser og Konsulenthus

## Kort baggrundsbeskrivelse

Jeg arbejder som chefkonsulent hos IBC 360 E-Learning Center og IBC Fjernundervisning. Der udbyder vi 150+ online kurser, der hhv. kan tages på vores e-læringscentre eller som fjernkursus. Konceptet er, at der udbydes det bedste af to verdener, nemlig individuelt digitalt kursus med adgang til konsulenthjælp. Læringsmaterialet for hvert modul er udarbejdet ud fra et princip om at være selvinstruerende. Der er taget højde for en naturlig progression i forløbet, og der er ligeledes taget højde for at materialet omfavner alle læringsstile. Formelt kører kurserne som AMU-kurser. Dvs. de er underlagt en AMU-ramme (herunder også faste mødetider på trods af at alt foregår online). Kursisterne kan inddeles i tre kategorier: Ledige, sendt fra jobcentre; medarbejdere, sendt fra arbejdsgivere; private personer. De to første er bundet af mødepligten i tidsrummet kl. 8.00-15.25, svarende til en normal arbejdsdag på 7,40 timer. De privattilmeldte personer er ikke bundet af mødepligten, idet deres deltagelse ikke indebærer nogen form for tilskud/dagpengere eller VEU-godtgørelser.

## Det umiddelbart bæredygtige

Ser man på de to former for online-undervisning kan man spørge, hvorvidt der er tale om en bæredygtig form for undervisning/kursus. Der er faktisk flere aspekter i det. Ikke mindst det, at man gennem koncepterne kan garantere, at ingen hold nogensinde bliver aflyst, idet der ret beset ikke findes hold for de enkelte moduler. Ved traditionel holdundervisning er man som udbyder henvist til et minimum antal deltagere til samme modul for at ramme et økonomisk breakeven. Ligger antal tilmeldinger under det, bliver holdet aflyst, og ingen af de for få deltagere får mulighed for at tage kurset, og dermed heller ikke få et AMU-bevis. Ved 360 og Fjernundervisning kan enhver kursist med garanti gennemføre og fuldføre et hvilket som helst modul, uanset om han/hun måtte være den eneste i hele landet der har tilmeldt sig netop dette modul. Det er bæredygtighed på såvel samfunds- som individuelt plan. Både når vi betragter ud fra FN's verdensmål og ud fra UNESCO's bæredygtigheds kompetencer. Mere herom til den mundtlige del.

## Mere bæredygtighed med afsæt i individet (mikrohandling – makroresultater)

Udover det, der allerede er åbenlys bæredygtig i konceptet, er der også områder, der skal have et mere helhjertet didaktisk skub, så bæredygtigheden spredes til den enkeltes handling og

holdning. Her tænkes på næsten hele paletten af UNESCO's nøglekompetencer og specifikt også på SDG 1, 4, 8, 17, (7), (16).

Hvis man tager afsæt i mangt en kursists udtalelse om oplevet meningsløshed med at være blevet sendt på et bestemt modul fra deres jobcenter, så virker det både kontraintuitiv på at understøtte den enkeltes handlingskompetence (self-efficacy) og kontraproduktiv i forhold til individuel og samfundsmæssig bæredygtighed på de nævnte SDG'er. Jobcenter som myndighed udøver magt i stedet for service. Dvs. den enkelte borger føler, at han/hun får frataget retten, selvbestemmelsen, initiativet og motivationen til selv at være sin egen problemløser. Vi har brug for hjælp til selvhjælp, men vi får tillært hjælpeløshed – (forhåbentligt) ganske utilsigtet. Det fører til minuspoint på såvel SDG- so UNESCO-skalaen.

## Didaktisk intervention

Det er det, der ønskes rettet op på gennem didaktisk intervention. Man må dog ikke være blind for, at der er to sider i denne sag. Den ene side er beskrevet, nemlig at borgeren bliver umyndiggjort af myndighederne. Det er en ensidig hypotese, for det kan lige så vel være borgeren, der tilgår egen situation som den hjælpeløse, der forventer, at myndigheden skal bringe borgeren i job. Jobcentret sidder formentlig med samme dobbelthed. En klassisk kybernetisk blindhed. For at få et mere retvisende billede, vil den dobbeltsidede diamant i kombination med en passende spørgeramme være et godt værktøj til at lokalisere den enkeltes individuelle situationers kerne – og dermed løsning. Den dobbelte diamant udgør landkortet. Indholdet i kortet bliver tilvejebragt kommunikativt ved brug af passende spørgeramme med spørgsmål af såvel afklarende som udviklende karakter, f.eks. Karl Tømm. Ved hjælp heraf kan man tilvejebringe stilladsering for den enkelte – altså guide kursisten gennem NUZO med henblik på at facilitere såvel kompetence- som mestringsudvikling. Altså NUZO i den personlige udvikling – ikke den faglige. Håbet er, at metoden synliggør den 2. ordens kybernetiske blindheds eksistens for alle parter – og dermed også for eksistensen af de andre parter egne selvreferentielle rammer. Kun ved (an)erkendelse af eget begrænsede og andres lige så (il)legitime udsyn. Et tillægshåb kan være, at kursisten dermed også griber muligheden i den først antagne meningsløshed ved det tildelte kursusforløb.

## Hvordan gør vi og hvad kan vi forvente?

Der er forskellige metodiske ansatser til at facilitere den ønskede udvikling, alt efter om kursisten er til stede fysisk (e-læringscenter) eller tilknyttet som fjernkursist. Ved fjernkursister har vi primært ”kun” telefonen som medie. Subsidiært kan vi følge deres aktivitets log. Ved de fysisk fremmødte kursister kan vi tillige bruge hele paletten af observatørroller samt afkode nonverbale signaler. I begge tilfælde kan og skal vi tilstræbe at kommunikere receptivt og ikke ”blot” kommunikativt. Altså en mere coachende tilgang til facilitering af transformativ læring/udvikling. Mere herom mundtligt.

Det skal fremhæves, at vi udelukkende har mulighed for at udføre tiltaget i relationen mellem kursisterne og os konsulenter. Der ses altså ikke på forholdet mellem borgerne (vores kursister) og jobcentre udover kursisters fortællinger herom. En yderligere særhed er, at tiltaget foregår tilsyneladende uformelt og sporadisk. Uformelt, fordi den enkelte ikke absolut er klar over, at den ”pludseligt” opståede samtale ikke er så pludselig endda, men en grebet mulighed af konsulenten. Den didaktiske ”ledestjerne” er Anne Kirketerp’s ”Foretagsomhedsdidaktik”. Et af grundprincipperne er det, Kirketerp kalder, ”det næste bedste skridt” for at nå fra oplevet hjælpeløshed og meningsløshed til foretagsomhed. Lidt mere herom mundtligt.

Formålet er at øge den bæredygtige effekt for såvel den enkelte som samfund ved at facilitere udvikling af den enkelte kursists nøglekompetencer (ikke mindst handlekompetence) og derigennem stimulere virkeliggørelsen de nævnte SDG’er. Det skal derfor ses som et værdiskabende supplement til konsulenternes værktøjskasse.

Undertegnede afprøver løbende metoderne i dagligdagen hos både e-læringscentret og fjernkursisterne. Det har ikke været muligt at indhente anden effektmåling end kursisters umiddelbare tak-for-de-gode-råd. De kortsigtede succeskriterier og målepunkter er af ren kvalitativ og subjektiv karakter, og kan kun fornemmes ved kursisters umiddelbare tilbagemelding og tilkendegivelse af samtals/påvirkningens værdi for den enkelte. Håbet er, at succes på sigt kan verificeres og at den ikke er begrænset til denne kontekst, men at den kan skaleres til almen brug i enhver anden læringsmæssig ramme, og dermed blive tilføjet standardværktøjskassen for konsulenterne på IBC 360 E-læringscenter og IBC Fjernkursister. Og så er håbet stadig, at interventionen spreder sine ringe længere ud i samfundet i form af mere handlingskompetente medborgere og dermed virkeliggørelsen af den nævnte SDG’er.

Sidst, men ikke mindst er det værd at anlægge den perspektiverende betragtning, at IBC 360 og IBC Fjernkurser med dette didaktiske supplement bedre vil kunne profilere sig som værdiskabende sparringspartner for en tredobbelt (forretnings-)model på alle tre ESG parametre. Men det må være næste skridt.

Afslutningsvis bruges seneste evaluering på tværs af afdelinger som indikation og forsigtigt pejlemærke for, hvordan konceptet modtages af de tilbagemeldende kursister.